

Bioforsk Rapport

Bioforsk Report

Vol. 4 Nr. 89 2009

Ornitologisk undersøkelse i Lånan

Vegaøyen verdensarv, Vega kommune

Thomas Holm Carlsen

Bioforsk Nord, Tjøtta

www.bioforsk.no

<i>Tittel/Title:</i> Ornitologisk undersøkelse i Lånan.
<i>Forfatter(e)/ Author(s):</i> Thomas Holm Carlsen

<i>Dato/Date:</i> 01.07.2009	<i>Tilgjengelighet/ Availability:</i> Åpen	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i> 4210121	<i>Saksnr./ Archive No.:</i>
<i>Rapport nr./Report No.:</i> 89/2009	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i> 978-82-17-00520-9	<i>Antall sider/Number of pages:</i> 13	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i> 2

<i>Oppdragsgiver/Employer:</i> Stiftelsen Vegaøyan verdensarv	<i>Kontaktperson/Contact person:</i> Rita Johansen, daglig leder
--	---

<i>Stikkord/Keywords:</i> Fugleliv, Lånan, ornitologi	<i>Fagområde/Field of work:</i> Arktisk landbruk og utmark
--	---

Sammendrag:
Hundreogseks fuglearter er registrert i Lånan. Rundt 30 av disse hekker regelmessing i øyværet og de mest tallrike artene er ærfugl, gråmåke, svartbak, sildemåke, tjeld, steinskvett, skjærpiplerke og rødstilk. Sammenstilling av tidligere registreringer er grunnlaget for rapporten, supplert med en feltbefaring den 17. juni 2009. Denne undersøkelsen av fuglelivet i Lånan er et supplement til viltkartleggingen i Vega-skjærgården utført av viltkartlegger Ånen Munkejord i 2007.

<i>Fylke/County:</i>	Nordland
<i>Kommune/Municipality:</i>	Vega
<i>Sted/Lokalitet:</i>	Lånan

Godkjent / Approved

Prosjektleder / Project leader

Håkon Sund, avd. leder

Thomas Holm Carlsen

Forord

Denne undersøkelsen av fuglelivet i Lånan er et supplement til viltkartleggingen i Vega-skjærgården utført av viltkartlegger Ånen Munkejord i 2007. Lånan og Flovær var områder som ikke ble kartlagt i viltkartleggingen. Kartlegging av dyre- og fugleliv i Vegaøyen verdensarvområde er i tråd med kunnskapsbehovet nedtegnet i forvaltningsplan for området (2005 - 2010). Flovær vil bli kartlagt senere av ornitolog Paul Shimmings, Vega kommune og Runar Omnø, Statens Naturoppsyn.

Bioforsk Nord, Tjøtta fikk i oppdrag å kartlegge fuglelivet i Lånan av Stiftelsen Vegaøyen verdensarv. Arbeidet ble utført både gjennom feltarbeid, sommeren 2009, ved gjennomgang av eksisterende data om fugleforekomster i været og gjennom intervju med grunneiere og andre ressurspersoner som har kjennskap til fuglelivet i Lånan.

Folket i Lånan takkes for imøtekommenhet, trivelige og interessante samtaler, kaffe og kaker. En stor takk rettes til Mathias Mathisen som ble leid inn som båtfører og lokal kjentmann. Mathias har stor kjennskap til fuglelivet, lokale forhold og historikken i ærfuglværet Lånan og delte mye av kunnskapen med undertegnede både i felt og gjennom telefonsamtaler. Paul Shimmings takkes for supplerende informasjon vedrørende tidligere fugleregistreringer i Lånan. Stiftelsen Vegaøyen verdensarv, ved daglig leder Rita Johansen, takkes for oppdraget.

Tjøtta, 1. juli, 2009

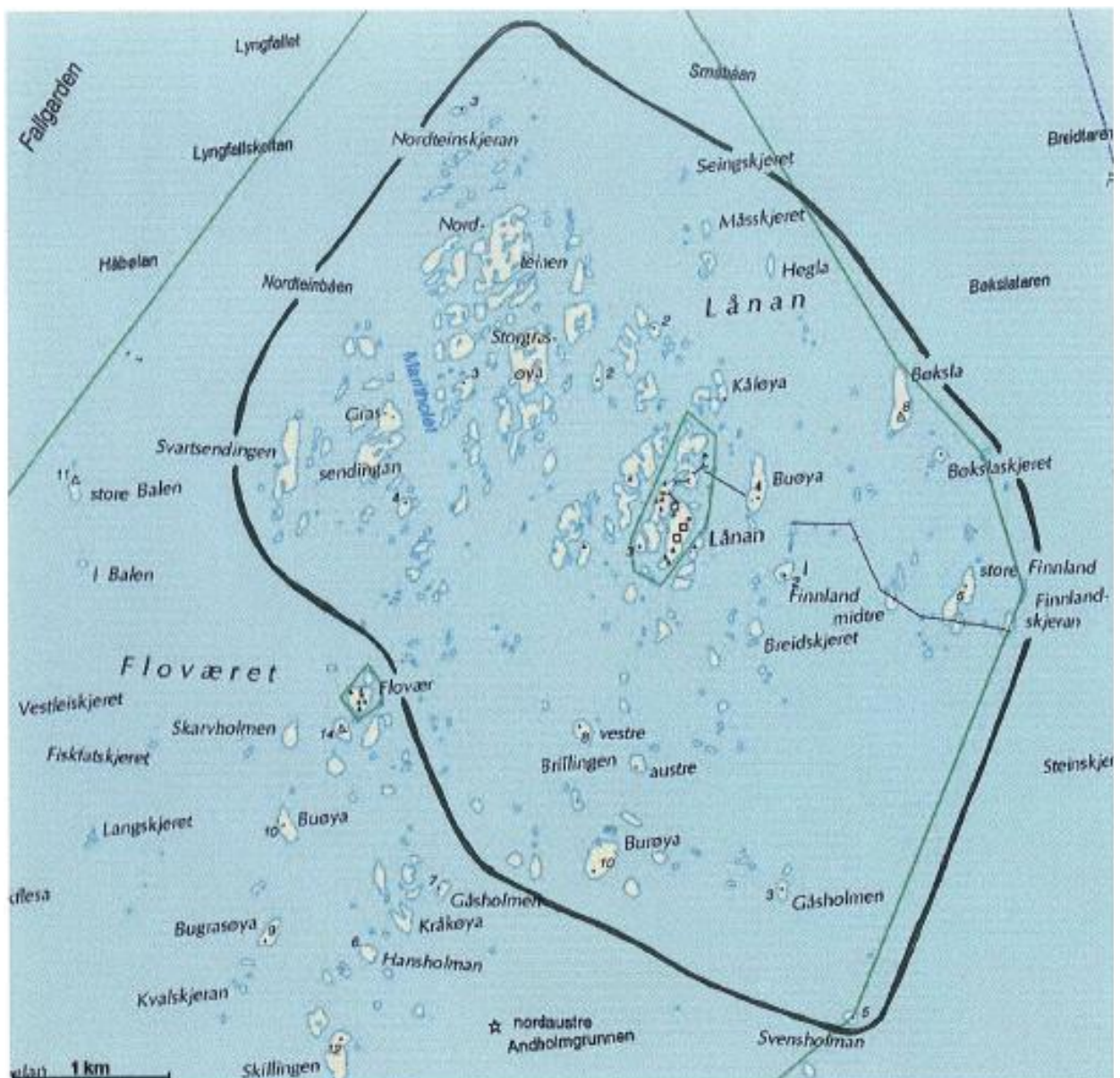
Thomas Holm Carlsen
Prosjektleder

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Metoder	5
3. Resultater.....	6
3.1 Generelt.....	6
3.2 Spesielt viktige fugleøyer	6
3.2.1 Emårsøya og omegn	6
3.2.2 Storgrasøya	8
3.2.3 Nordteien	8
3.2.4 Lånan og øyene med bebyggelse.....	8
3.3 Sårbare fuglearter i Lånan	10
3.4 Generell konklusjon	11
4. Referanser	12
5. Vedlegg.....	13

1. Innledning

Det gamle og levende egg- og dunværet Lånan er en del av Vegaøyane verdensarv i Vega kommune, Nordland, som fikk sin UNESCO-status i 2004. Været ligger i den nordlige delen av kommunen, i underkant av 20 km fra hovedøya Vega (se figur 1 for avgrensning av Lånanværet). Lånan er et kompleks av lave kalkøyer, dels av platåtype, holmer og skjær, med et nettverk av valer og smale sund. På flere av de største øyene i været finnes søkk som har sump vegetasjon, pøler og dammer som er sterkt fuglegjødset. Floristisk er Lånan-gruppen trolig den mest interessante på hele Nordlandskysten med en klar nasjonal verdi. Spesielt har forekomsten av flere sump- og vannplanter stor verdi (Elven m.fl 1988, Hatten og Sickel 1993a). Hele ti områder/øyer i Lånan er definert i DNs Naturbase som nasjonalt viktige naturtyper (se figur 2). Hovedsakelig som følge av det rike og spesielle plante- og fuglelivet.

Figur 1: Oversiktskart over Lånan. Den svarte streken avgrensner Lånanværet.

Lånan er både en del av et større naturreservat som strekker seg fra Lånan sørover til Skjærvær, samt at øyene Lånan (Norddreggen, Heimlandet, Hundskjæret og Vesterøya), Flovær og Skjærvær er vernet som fuglefredningsområde.

Øyområdet har vært bebodd i flere hundre år og er fremdeles bebodd på sommerhalvåret av flere familier. I tillegg til fiske, hadde beboerne husdyr, sauer, geiter og kyr. Landskapet ble preget av menneskenes inngrep med oppføring av hus og oppdyrking, og av dyr på beite på mange av øyene. I dag finnes det ikke lengre beitedyr i Lånan og slåttelandet blir ikke lengre slått. Dette har ført til at landskapet er under sterk gjengroing av ulike gjengroingsarter som f.eks. mjødukt. I tillegg har våndestanden økt kraftig og opptre i enkelte år i store konsentrasjoner. Dette har ført til erosjon og skinnere jordsmonn.

Lånan er et svært viktig hekke-, myte-, raste- og overvintringsområde for ulike fuglearter, spesielt ender, gjess, måker og vadere. Den viktigste karakterarten for Lånan er utvilsomt ærfuglen. Ærfugltradisjonen holdes fremdeles i hevd på Lånan, slik den har blitt gjort i mange hundre år. Som overvintringsområde er området viktig spesielt for ærfugl, men også for andre dykkender og skarv. Om sommeren finnes det betydelige konsentrasjoner av mytende ender og gjess, først og fremst ærfugl og grågås, men også andre dykkender. I Lånan-området er det flere hekkelokaliteter for sildemåke. Sildemåke ser ut til å ha en svært positiv utvikling i området etter at den har vært så godt som fraværende i området og regionen forøvrig i flere tiår. Det ble registrert over 100 hekkende par i Lånan og omegn under en kartlegging av arten i 2008 (R. J. Omnø, pers. medd). Dette området har fortsatt en rimelig stor hekkebestand av ærfugl både av fugl som hekker inne i tradisjonelle steinhus og e-baner og fugl som hekker fritt rundt om i været.

Lånan og andre øyvær i Vegaskjærgården er tradisjonelt de viktigste rasteområdene for hvitkinngåsa når den er på vartrekk fra Skottland til Svalbard. I Lånan ble det tidligere registrert over 1500 individer rastende samtidig. I dag er store deler av Lånan uegnet som gåsebeite som følge av en økologisk dreining fra grasrike slåtte- og beiteland til gjengrodde høgstaudeenger. Hovedtyngden av vårrastende hvitkinngås i Vega oppholder seg i Hysvær, sør for Lånan.

Bilde 1: Margit og ea på Lånan. Foto: Arne Nævra

2. Metoder

Kartleggingen av fuglefaunaen i Lånan ble utført på følgende måter:

- Feltbefaring sammen med lokal kjentmann (Mathias Mathisen) i Lånan den 17. juni 2009
- Intervju med grunneiere og andre ressurspersoner som har kjennskap til fuglelivet i Lånan
- Gjennomgang av eksisterende registreringer av fuglelivet i Lånan

Kilder/databaser som ble benyttet i litteratursøk har vært Artsdatabanken, DNs Naturbase, Fylkesmannen i Nordland og Norsk Ornitologisk Forening.

På grunn av begrensede ressurser ble det ikke foretatt en grundig taksering evt. en totaltelling av fuglelivet. Dette ville vært svært tidkrevende og ville dessuten ha forstyrret fuglelivet i stor grad. Flere av de hekkende artene hadde fått ut ungene sine og det var stedvis vanskelig å bevege seg på øyene uten å risikere å trække på nyklekte fugleunger (spesielt måker) som godt spredd i det gjengrodde kulturlandskapet. Fokuset for befarings var å fange opp artsmangfoldet, spesielt med tanke på sjeldne og sårbare arter, og å anslå et antall for hver art og hvorvidt registrerte arter hekker i området eller bare oppholder seg her under trekk, rasting, næringssøk eller myting.

En artsliste oppsummerer registrerte arter med status for arten i området. I tillegg inneholder artslista norske, latinske, engelske og lokale navn som kan være av interesse for besøkende i Lånan så vel som de "fastboende".

3. Resultater

3.1 Generelt

Hundreogseks fuglearter er registrert i Lånan pr. 2009 (se vedlegg 1). Dette tallet representerer et minimumstall da det ikke har utført noen systematisk fugleregistrering over tid, slik tilfellet er f.eks. på hovedøya Vega av Johan Antonsen (Suul 2007). Rundt 30 arter hekker regelmessig i Lånan, der de mest karakteristiske og tallrike artene er ærfugl, tjeld, rødstilk, enkeltbekkasin, fiskemåke, gråmåke, svartbak, sildemåke, teist, skjærpiplerke og steinskvett. Andre hekkende arter er smålom, storskarv, grågås, gravand, stokkand, siland, havørn, lirype, sandlo, vipe, storspove, tyvjo, rødnebbterne, sanglerke, heipiplerke, linerle, rødvingetrost, gråtrost, ravn og stær. Arter som har hekket før i Lånan og muligens gjør det ennå enkelte år, evt. nyetablerere, er brunnakke, krikkand, myrsnipe, jordugle, kråke og bergirisk. De øvrige artene listet opp i vedlegg 2 opptrer kun under trekk eller næringssøk og er mer eller mindre sporadiske.

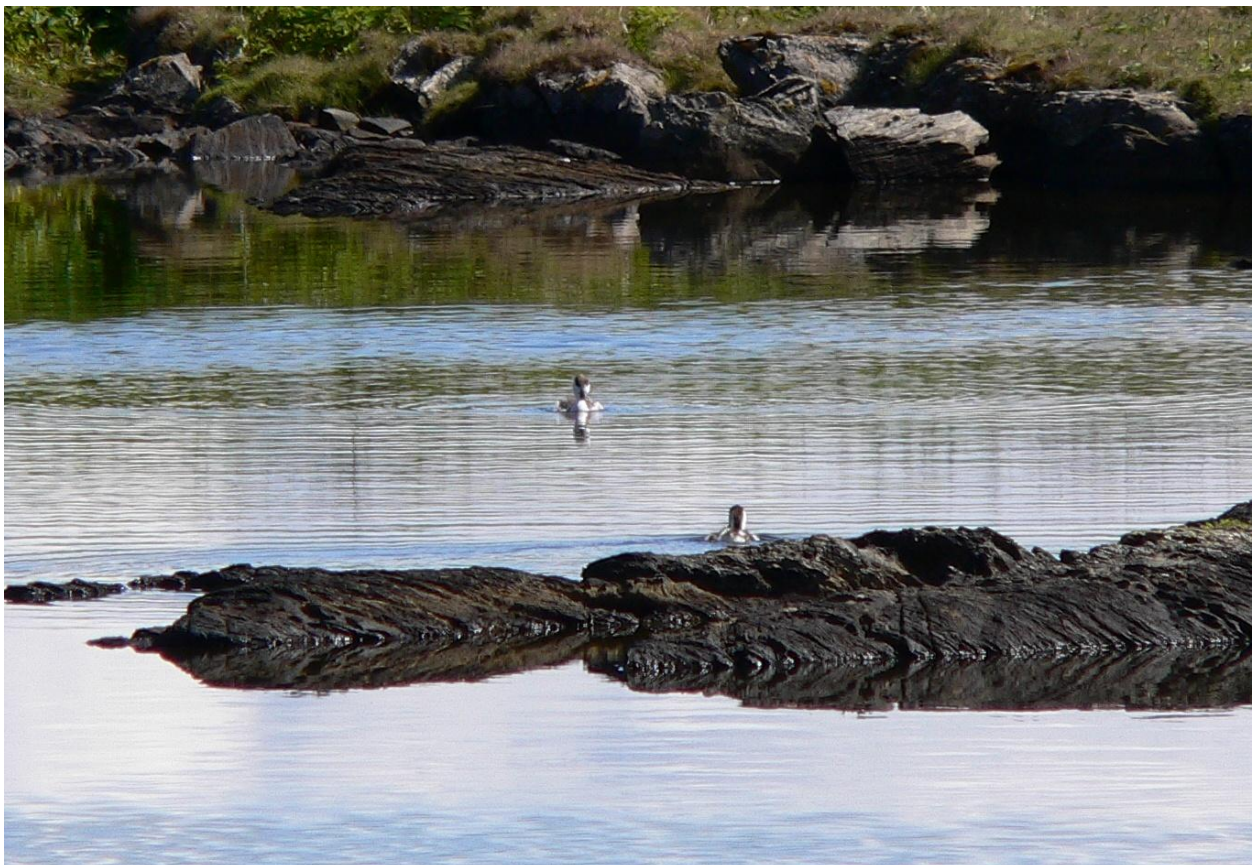
3.2 Spesielt viktige fugleøyer

3.2.1 Emårsøya og omegn

Fordelingen av enkelte hekkende fuglearter er ikke jevn i øyværet. Enkelte øyer utmerker seg spesielt som gode habitat for måkeartene. Emårsøya, Emårskjæret og andre øyer like vest for Heimlandet (vedlegg 2) er fremdeles, som navnene indikerer, gode hekkeplasser for sildemåke, men også for gråmåke, svartbak og fiskemåke. Det samme gjelder for Storgrasøya og Nordteinen, der gråmåke og svartbak dominerer (bilde 1). Under feltbefaringa ble det registrert flere titalls reir som fremdeles inneholdt egg, hovedsakelig svartbak og gråmåke. De fleste eggene var imidlertid utklekt noe alle måkeungene rundt omkring på øyene var et tydelig bevis for. Det er vanskelig å estimere et antall hekkede par av hver måkeart, men det er snakk om hundretalls både for gråmåke og svartbak. De to største øyene nordøst for Storgrasøya var fra tidligere viktige øyer for måkeartene beskrevet over. Øyene er under sterk gjengroing av mjøddurt og andre høgstaude, noe som forøvrig er et generelt problem i det gamle kulturlandskapet i Lånan (Hatten og Sickel 1993a, 1993b). Dette kan nok være en årsak til at måkene ikke lengre hekker tallrikt på disse øyene i motsetning til øyene nevnt over som innehar områder der mose og kortvokst gress i mosaikk med skrinne urteutforminger dominerer. Imidlertid ble det funnet gravand med 5-6 unger i et lite vann på den sørligste av disse to øyene (bilde 2).

Bilde 2. Gråmåkekoloni i nærheten av Storgrasøya. Foto: T. H. Carlsen

Bilde 3. To av de fem-seks gravandungene i dette vannet på øy nordøst for Storgrasøya. Foto: T. H. Carlsen

3.2.2 Storgrasøya

Storgrasøya (se vedlegg 2) er en viktig øy for flere hekkende arter i tillegg til måkeartene, som steinvender, rødstilk, steinskvett, enkeltbekkasin, skjærpiplerke, siland og tjeld. Muligens hekker også myrsnipa her. Et individ ble observert varslende under feltarbeidet. En smålom ble observert trekkende med lydytring over området uten indikasjon på hekking på denne øya (bilde 4). Smålom hekker på Grasendingan lengre sørvest i Lånan og har hekket der i en årrekke.

Bilde 4: Smålom hekker i Lånan. Foto: T. H. Carlsen

3.2.3 Nordteien

Nordteinen (se vedlegg 2) er ikke bare en betydelig måkeøy men huser også andre hekkende arter som ravn (på det store sjømerket nord på øya), linerle, skjærpiplerke, steinskvett, tjeld, steinvender, enkeltbekkasin, ærfugl. Teist hekker i en steinur mot havet i vest. Store ansamlinger av grågåsfjær på øya tyder på at øya benyttes av mytende grågås. I tjønnene midt på øya ble det registrert gressender som brunnakke og stokkand. Kan tenkes at tjønnkomplekset er viktig for flere gressendarter under trekk. Snadderand ble registrert her under trekk i mai 2007 (egne feltnotater).

3.2.4 Lånan og øyene med bebyggelse

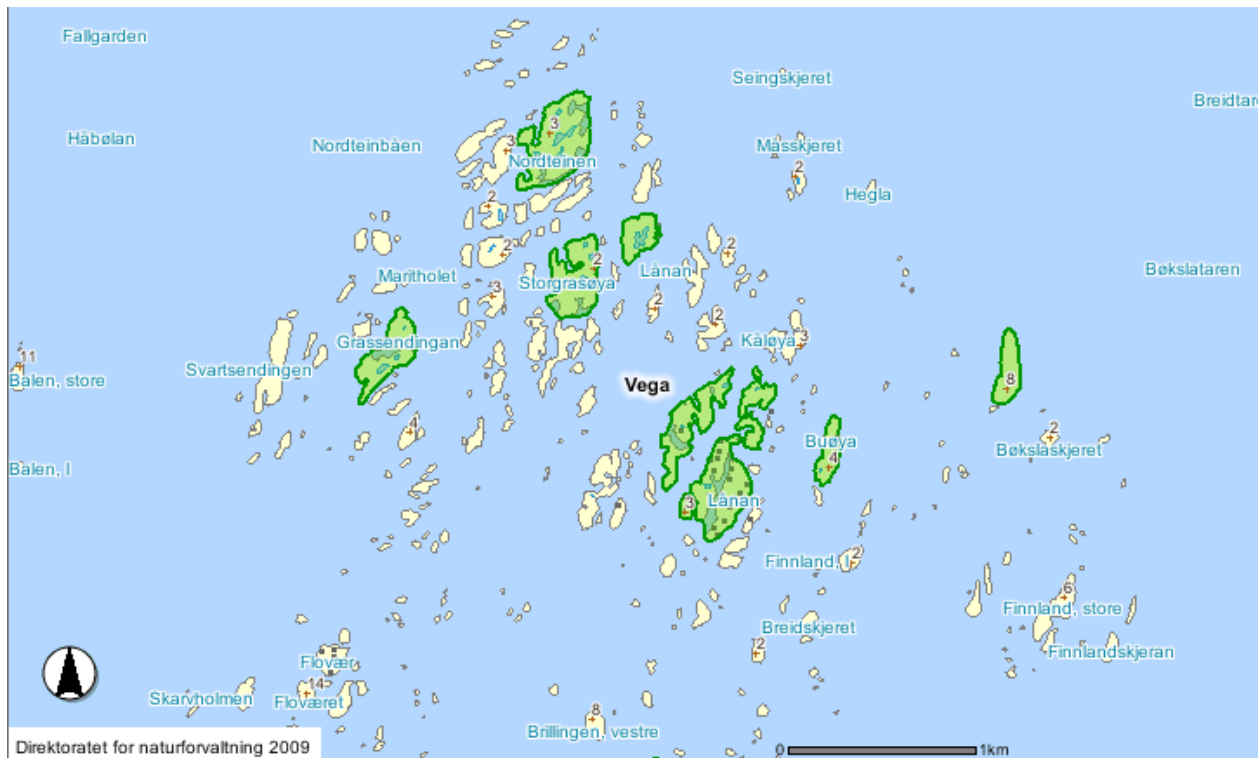
Lånan (Norddreggen, Heimlandet, Hundskjæret og Vesterøya) (se vedlegg 2) har en spesiell høy konsentrasjon av hekkende rødstilk. Flere titalls par hekker på et relativt begrenset område her (bilde 5). Rødstilk står oppført i den forrige versjonen av rødlista (Direktoratet for naturforvaltning 1999) som norsk ansvarsart da Norge innehar ca 35 % av den totale europeiske hekkebestanden av rødstilk. Også enkeltbekkasinen trives her i tilknytning med de mange sumpområdene og hekker i et relativt høyt antall. Karakterarten for Lånan er selvfølgelig ærfuglen som hekker både i steinhus, e-baner og i åpent lende. Det blir lagt opp til ca 1000 reirplasser (steinhus og e-baner) på Lånan årlig, og over halvparten av disse blir benyttet av ærfugl.

Bilde 5: Rødstilk er en karakterart på Heimlandet og omegn. Foto: T. H. Carlsen

Utviklingen av hekkende ærfugl på Lånan er markant positiv fra å nesten være fraværende på 1980-tallet til over 600 hekkende "e" (ærfugl-hunner) i 2008. På Lånan finnes også hekkende troster (gråtrost og rødvingetrost), stær, heipiplerke, skjærpiplerke, steinskvett og linerle.

Figur 2 viser en oversikt over nasjonalt viktige naturtyper i Lånanværet (fra Naturbasen 2009). Kvalitetsvurderinga er sammensatt av ornitologiske verdier og botaniske verdier. Disse verdiene opptre ofte i sammenheng her i Lånan, mye som følge av at flere av de unike vegetasjonstypene er fuglegjødset og flere av artene sannsynligvis også er spredd av rastende fugl.

Figur 2. Kart over nasjonalt viktige naturtyper i Lånan. De grønne avgrensingene indikerer svært viktige fugle- og/eller plantelokaliteter. Hentet fra DNS naturbase.

3.3 Sårbare fuglearter i Lånan

Det ble registrert over 100 hekkende par med sildemåke i 2008 (R. J. Omnø og M. Mathisen pers. medd.) noe som er ganske oppsiktsvekkende for en art, eller rettere sagt underart (nordlig sildemåke, lat: *Larus fuscus ssp. fuscus*), som nesten har vært fraværende som hekkefugl i landsdelen på slutten av 1900-tallet. At sildemåke nå er i framgang, ikke bare på Lånan, men også andre deler i fylket tolkes som at det er en klar forbedring i tilgang på mat, dvs. sildeyngel og annen småfisk. Man ser også en sammenheng ved at rødnebbterna, som også lever av sildyngel og småfisk, også har en positiv framgang i samme område som sildemåken hekker, noe som støtter teorien om forbedring i mattilgang. En annen mulig forklaring på framgangen kan være redusert eksponering av miljøgifter og PCB og DDT, noe finske forskere har hatt fokus på i forhold til reduksjon i sildemåkebestander i Østersjøen (Hario m. fl. 2004). Nordlig sildemåke stod tidligere på den norske rødlista (Direktoratet for naturforvaltning 1999), men har blitt tatt ut i 2006-versjonen av den norske rødlista som følge av en endret vurdering av underartsbegrepet basert på fylogenetiske undersøkelser (Kålås m.fl. 2006). Det er uansett gledelig at denne helt svarte "underarten" av sildemåke ser ut til å komme tilbake på Lånan.

Hvitkinngåsa raster på Lånan i forbindelse med vårtrekket fra Skottland til Svalbard. Tradisjonelt sett var Lånan og Hysvær de viktigste raste plassene for hvitkinngås, som utelukkende benyttet Vega kommune under rastinga i mai. Etter hvert som bestanden av Svalbardbestanden av hvitkinngås vokste ble nye områder nord for Vega benyttet under trekket. Herøy og Træna, samt deler av Vesterålen er i dag kanskje viktigere rasteområder for hvitkinngås enn Vega er i dag, hvis man ser på gåseantallet. Hysvær har fremdeles et betydelig antall hekkende hvitkinngås, mens antallet rastende gås på Lånan har avtatt mye siden 80-tallet (Shimmings & Isaksen 2007). Dette skyldes i hovedsak mangel på skjøtsel av det gamle slåtte/beitelandskapet på Lånan og gjengroing med mjøddurt og andre ikke-egne høgstauder. På Hysvær holdes store deler av kulturlandskapet i hevd gjennom slått og beite, og er ergo fremdeles et godt habitat for rastende gås. Hvitkinngås er i dag ikke en sårbar art relativt sett, men det er uansett verdt å nevne at Svalbardbestanden av hvitkinngås kun bestod av noen få titalls individer på 50-tallet og at Lånan var en av få kjente rasteområder for arten under vårtrekket.

Tabell 1 viser en liste over registrerte arter i Lånan som er oppført i den norske rødlista (Kålås m.fl. 2006) som hovedsakelig er en prognose for arters risiko for å dø ut fra Norge. De fleste av de tyve artene for Lånan er stort sett observert sporadisk i området. Steinskvett er en art som klarer seg svært bra i Lånan, mens vipe og storspove har gått mye tilbake. Stær har neppe noen gang vært en vanlig hekkeart på Lånan, mens tyvjo nok var vanligere før da det også var vanligere med rødnebbterne. Generelt er det verdt å nevne at den nye reviderte rødlista som kom i 2006 inneholder alarmerende mange arter som er tilknyttet det gamle kulturlandskapet. Kulturlandskapet er i ferd med å gro igjen i store deler av landet, noe som fører til nedgang i arter som f.eks. vipe, storspove, stær, åkerrikse, sanglerke og vaktel.

Tabell 1: Oversikt over registrerte rødlistede fuglearter i Lånan

Art	Latinsk navn	Rødlistestatus*	Status i Lånan**
Storlom	<i>Gavia arctica</i>	VU	Sporadisk
Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	NT	På trekk
Stjertand	<i>Anas acuta</i>	NT	Sporadisk
Bergand	<i>Aythya marila</i>	VU	En observasjon
Snadderand	<i>Anas strepera</i>	VU	Sporadisk
Sjørre	<i>Melanitta fusca</i>	NT	Sporadisk, spes. på vår
Vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	NT	Sporadisk
Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	NT	En observasjon
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	NT	H+, gått mye tilbake
Svarthalespove	<i>Limosa limosa</i>	EN	Sporadisk på trekk
Storspove	<i>Numenius arquata</i>	NT	H+
Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	DD	På trekk
Tyvjo	<i>Stercorarius parasiticus</i>	NT	H+
Hettemåke	<i>Larus ridibundus</i>	NT	Sporadisk
Krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	VU	Sees i havområdene i vest
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	VU	Sporadisk
Lunde	<i>Fratercula arctica</i>	VU	Sporadisk
Lomvi	<i>Uria aalge</i>	CR	Sporadisk
Steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>	NT	H+++
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	NT	H+

* Rødlistestatus: RE (Utdødd i Norge *Regionally Extinct*), CR (Kritisk truet *Critically Endangered*), EN (Sterkt truet *Endangered*), VU (Sårbar *Vulnerable*), NT (Nær truet *Near Threatened*), DD (Datamangel *Data Deficient*)

** Status i Lånan: H = hekker, + = Noen få par (1-10 par), ++ = vanlig (10-100 par), +++ = meget tallrik (mer enn 100 par)

3.4 Generell konklusjon

Det komplekse og varierte øyværet Lånan gir gode levevilkår for en håndfull fuglearter som opptre i stort antall. Spesielt er det de gras- og lågurtrike øyene med frodige vann, tjønner og sumper som ser ut til å tiltrekke flest arter. Enkelte holder og øyer er rene "måkeøyer" å regne med flere titalls hekkende individer av de fira vanlige måkeartene her: gråmåke, svartbak, sildemåke og fiskemåke, mens andre øyer domineres av ærfugl eller vadere som rødstilk, steinvender og enkeltbekkasin.

Artsmangfoldet er relativt lavt med tanke på hekkefaunaen. I underkant av 40 av de 106 registrerte arter hekker i Lånan hvorav 17 arter hekker mer eller mindre tallrikt (vedlegg 1). Ærfugl, tjeld, gråmåke, sildemåke, svartbak, rødnebbterne, skjærpiplerke og steinskvett er arter som antas å hekke med mer enn 100 par årlig (selv om dette varierer mye, spesielt for sildemåke og rødnebbterne).

4. Referanser

Direktoratet for naturforvaltning (1999). Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. DN-rapport 3

Elven, R., Alm, T., Edvardsen, H. Fjelland, M., Fredriksen, K.E. & Johansen, V. (1988). Botaniske verdier på havstrender i Nordland. A Generell innledning. Beskrivelse for region Sør-Helgeland. - Økoforsk rapport 1988, 2A.

Hario M., Hirvi J-P. Hollmen T. and Rudback E. (2004) Organochlorine concentrations in diseased vs. healthy gull chicks from the northern Baltic. Environmental pollution 127: 411-423.

Hatten, L. & Sickel, H. (1993a). Botaniske undersøkelser av kulturlandskapet på Lånan, Vega kommune, Nordland - 1992. Botanisk hage & museum, Universitetet i Oslo.

Hatten, L. & Sickel, H. (1993b). Restaurering og skjøtsel av kulturlandskapet på Lånan, Vega kommune, Nordland - 1992. Botanisk hage & museum, Universitetet i Oslo.

Kålås, J.A., Viken, Å & Bakken, T. (red.) 2006. Norsk Rødliste 2006. Artsdatabanken, Norway.

Munkejord, Å. (2007). Resultater fra viltområdetkartleggingen i Vega-skjærgården 2007, foreløpig rapport (ikke publisert).

Shimmings, P. & Isaksen, K. (2007). Monitoring of staying Barnackle geese *Branta leucopsis* in Norway during spring 2007. Rapport til Fylkesmannen i Nordland, miljøvernadv. og Herøy kommune.

Suul, J. (red.) (2007). Vegafuglene. Oversikt over fuglelivet i Vega. Vegaøyans Venner og Norsk Ornitologisk Forening.

Internettreferanser:

Naturbasen 2009. <http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/> - registrerte forekomster av arter og naturtyper

Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no>

Fugleatlas. <http://www.fugleatlas.no> Samarbeid mellom DN, NOF og NINA

Fugleobservasjoner. <http://www.fugler.net>

5. Vedlegg

Oversikt over vedlegg

Nr Emne

- 1 Artsliste over registrerte fuglearter i Lånan
 - 2 Ortofoto over utvalgte øyer i Lånan
-

Vedlegg 1. Artsliste over registrerte fuglearter i Lånan

Nr	Norsk navn	Lokalt navn	Latinsk navn	Engelsk navn	Status på Lånan *
1	Smålom	Lom, smålom	<i>Gavia stellata</i>	Red-throated Diver	H+
2	Storlom	Lom, storlom	<i>Gavia arctica</i>	Black-throated Diver	Sporadisk
3	Havhest	Havhæst	<i>Fulmarus glacialis</i>	Northern Fulmar	Sees i havområdene i vest
4	Havsvale		<i>Hydrobates pelagicus</i>	European Storm Petrel	Funnet død i uthus (1993)
5	Havsule	Havsulæ	<i>Morus bassanus</i>	Northern Gannet	Sees i havområdene i vest
6	Storskarv	Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Great Cormorant	H++
7	Toppskarv	Småskarv	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	European Shag	Sporadisk
8	Gråhegre	Hægre	<i>Ardea cinerea</i>	Grey Heron	Sporadisk
9	Sangsvane	Svane	<i>Cygnus cygnus</i>	Whooper Swan	På trekk
10	Kortnebbgås		<i>Anser brachyrhynchus</i>	Pink-footed Goose	På trekk
11	Grågås	Gås	<i>Anser anser</i>	Greylag Goose	H+, stor mytebestand
12	Hvitkinngås	Råttgås, Svalbardgås	<i>Branta leucopsis</i>	Barnacle Goose	Raster på Lånan i mai
13	Ringgås		<i>Branta bernicla</i>	Brent Goose	En observasjon
14	Gravand	Vakkera'n, Grava'n	<i>Tadorna tadorna</i>	Common Shelduck	H+
15	Stokkand	Stokka'n (?)	<i>Anas platyrhynchos</i>	Mallard	H+
16	Snadderand		<i>Anas strepera</i>	Gadwall	Sporadisk
17	Stjertand		<i>Anas acuta</i>	Northern Pintail	Sporadisk
18	Brunnakke		<i>Anas penelope</i>	Eurasian Wigeon	H+(?), raster under trekk
19	Krikkand	Hønsa'n	<i>Anas crecca</i>	Common Teal	H+, raster under trekk
20	Taffeland		<i>Aythya ferina</i>	Common Pochard	En observasjon
21	Bergand		<i>Aythya marila</i>	Greater Scaup	En observasjon
22	Kvinand		<i>Bucephala clangula</i>	Common Goldeneye	En observasjon
23	Ærfugl	E, ea, e-kaillj	<i>Somateria mollissima</i>	Common Eider	H+++
24	Praktærfugl	E-konge	<i>Somateria spectabilis</i>	King Eider	En observasjon
25	Svartand		<i>Melanitta nigra</i>	Black Scoter	Sporadisk, spes. på vår
26	Sjørre	Svortæ, sy-svortæ, sillføgget	<i>Melanitta fusca</i>	Velvet Scoter	Sporadisk, spes. på vår
27	Havelle		<i>Clangula hyemalis</i>	Long-tailed Duck	Sporadisk, spes. på høst
28	Siland	Sila'n, feska'n	<i>Mergus serrator</i>	Red-breasted Merganser	H++
29	Havørn	Ørna, havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	White-tailed Eagle	H+
30	Spurvehauk		<i>Accipiter nisus</i>	Eurasian Sparrowhawk	Sporadisk
31	Vandrefalk		<i>Falco peregrinus</i>	Peregrine Falcon	Sporadisk
32	Jaktfalk		<i>Falco rusticolos</i>	Gyr Falcon	En observasjon
33	Dvergfalk	Spennfalk. Brukt om flere falker	<i>Falco columbarius</i>	Merlin	Sporadisk
34	Tårnfalk		<i>Falco tinnunculus</i>	Common Kestrel	Sporadisk
35	Lirype	Rybæ	<i>Lagopus lagopus</i>	Willow Ptarmigan	H+
36	Tjeld	Tjiell	<i>Haematopus ostralegus</i>	Eurasian Oystercatcher	H+++
37	Sandlo	Sandlo, strandrypæ	<i>Charadrius hiaticula</i>	Ringed Plover	H++

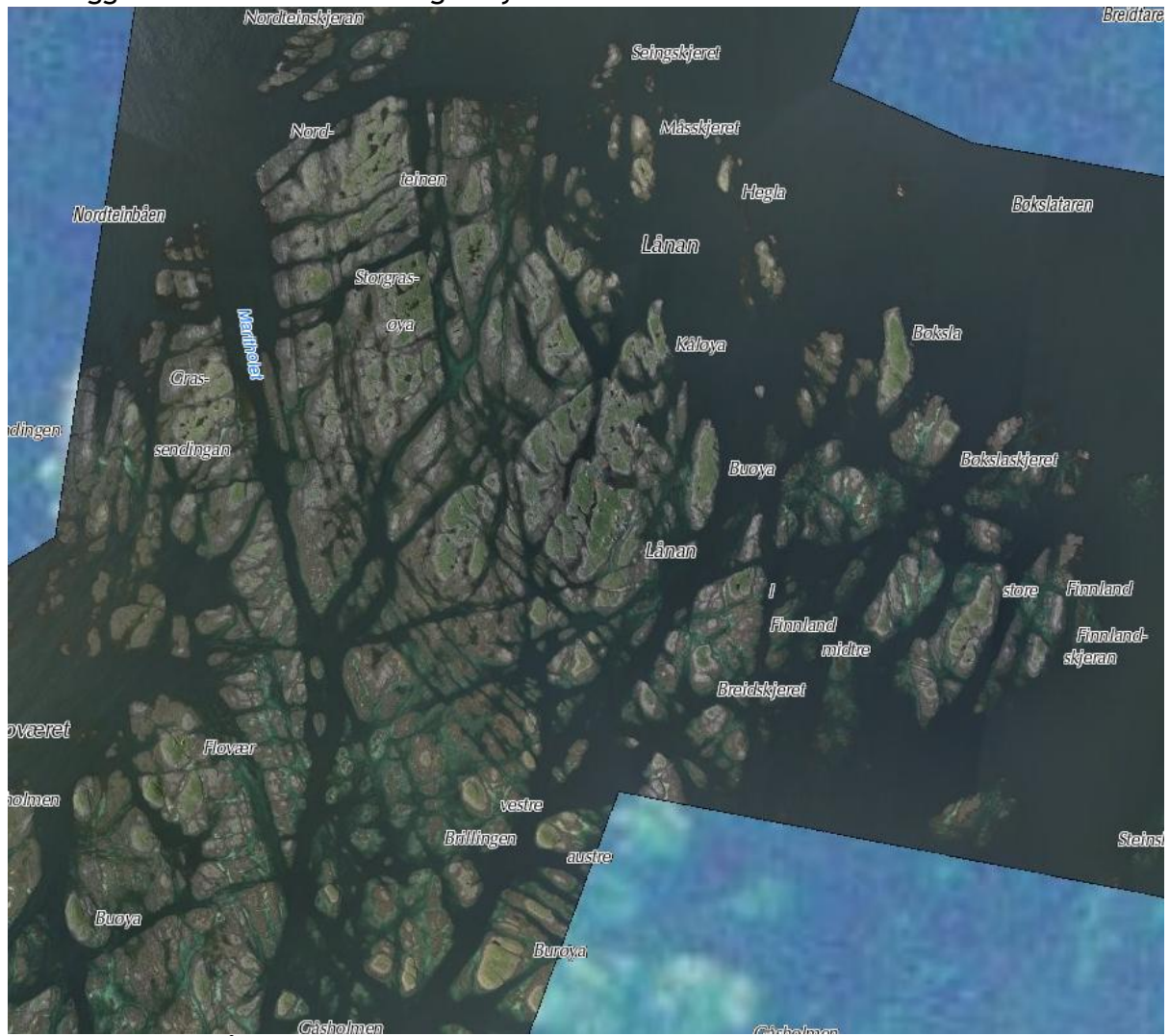
Nr	Norsk navn	Lokalt navn	Latinsk navn	Engelsk navn	Status på Lånan *
38	Heilo	Åkerlo	<i>Pluvialis apricaria</i>	European Golden Plover	På trekk
39	Vipe	Vipæ	<i>Vanellus vanellus</i>	Northern Lapwing	H+, gått mye tilbake
40	Tundralo		<i>Pluvialis squatarola</i>	Grey Plover	Sporadisk under høsttrekk
41	Sandløper		<i>Calidris alba</i>	Sanderling	To observasjoner
42	Fjæreplytt	Fjærgutt, Kåbb-lvar, fjærepist	<i>Calidris maritima</i>	Purple Sandpiper	Overvintrer
43	Steinvender	Tyddryddæ, teterytæ	<i>Arenaria interpres</i>	Tornstone	H++
44	Myrsnipe		<i>Calidris alpina</i>	Dunlin	H+ (?)
45	Skogsnipe		<i>Tringa ochropus</i>	Green Sandpiper	En observasjon
46	Sotsnipe		<i>Tringa erythropus</i>	Spotted Redshank	En observasjon
47	Rødstilk	Skvatt-tjiell, skvætt-tjiell	<i>Tringa totanus</i>	Redshank	H++
48	Gluttsnipe		<i>Tringa nebularia</i>	Greenshank	På trekk
49	Strandsnipe		<i>Arctitis hypoleucos</i>	Common Sandpiper	?
50	Svarthalespove		<i>Limosa limosa</i>	Black-tailed Godwit	Sporadisk på trekk
51	Storspove	Gåsbu	<i>Numenius arquata</i>	Eurasian Curlew	H+
52	Småspove		<i>Numenius phaeopus</i>	Whimbrel	Sporadisk
53	Enkeltbekkasin	Hommarhæst	<i>Gallinago gallinago</i>	Common Snipe	H++
54	Kvartbekkasin		<i>Lymnocyptes minimus</i>	Jack Snipe	En observasjon
55	Brushane	Håbit	<i>Philomachus pugnax</i>	Ruff	På trekk
56	Tyvjo	Tjuvjo, leverjo, jåbon	<i>Stercorarius parasiticus</i>	Arctic Skua	H+
57	Polarjo		<i>Stercorarius pomarinus</i>	Pomarine Skua	En observasjon
58	Hettemåke		<i>Larus ridibundus</i>	Black-headed Gull	Sporadisk
59	Fiskemåke	Seing, småmåse,	<i>Larus canus</i>	Mew Gull	H++
60	Gråmåke	Kvitmåse, gråmåse, blåmåse	<i>Larus argentatus</i>	Herring Gull	H+++
61	Sildemåke	Emår, emåsen	<i>Larus fuscus</i>	Lesser Black-headed Gull	H+++ Varierer mye mellom år
62	Svartbak	Stormåse	<i>Larus marinus</i>	Great Black-headed Gull	H+++
63	Krykkje	Krytje	<i>Rissa tridactyla</i>	Black-legged Kittiwake	Sees i havområdene i vest
64	Polarmåke	Valmåse	<i>Larus hyperboreus</i>	Glaucous Gull	En observasjon
65	Rødnebbterne	Tennjæ	<i>Sterna paradisaea</i>	Arctic Tern	H+++ Varierer mye fra år til år
66	Makrellterne	Tennjæ	<i>Sterna hirundo</i>	Common Tern	Sporadisk
67	Lunde	Lunnjæ	<i>Fratercula arctica</i>	Atlantic Puffin	Sporadisk
68	Teist	Teiste, svart-teiste	<i>Cephus grylle</i>	Black Gullmot	H++
69	Lomvi	Spissnebbalkæ	<i>Uria aalge</i>	Common Gulliemot	Sporadisk
70	Ringdue	Duæ	<i>Columba palumbus</i>	Common Wood Pigeon	En observasjon
71	Gjøk	Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	Common Cuckoo	En observasjon
72	Jordugle	Joruglæ, kattuglæ (?)	<i>Asio flammeus</i>	Short-eared Owl	H+ Hekket tidligere
73	Haukugle		<i>Surnia ulula</i>	Northern Hawk Owl	En observasjon
74	Hubro	Hubro, steinuglæ, berguglæ	<i>Bubo bubo</i>	Eagle Owl	Sporadisk
75	Sanglerke	Lerigæ	<i>Alauda arvensis</i>	Sky Lark	H+ Gått mye tilbake
76	Låvesvale	Svale	<i>Hirundo rustica</i>	Barn Swallow	Sporadisk. Hekket tidligere

Nr	Norsk navn	Lokalt navn	Latinsk navn	Engelsk navn	Status på Lånan *
77	Taksvale	Svale	<i>Delichon urbicum</i>	House Martin	Sporadisk
78	Skjærpiplerke		<i>Anthus petrosus</i>	Rock Pipit	H+++
79	Heipiplerke	Grålerigæ	<i>Anthus pratensis</i>	Meadow Pipit	H++
80	Trepiplerke		<i>Anthus trivialis</i>	Tree Pipit	?
81	Linerle	Sjettelæ, siri, møggerdongdessæ	<i>Motacilla alba</i>	White Wagtail	H+
82	Gjerdsmett	Tommelitn	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Winter Wren	En observasjon?
83	Jernspurv		<i>Prunella modularis</i>	Hedge Accentor	En observasjon?
84	Rødstrupe		<i>Erithacus rubecula</i>	European Robin	En observasjon?
85	Buskskvett		<i>Saxicola rubetra</i>	Whinchat	En observasjon?
86	Steinskvett	Steintrast	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Northern Wheatear	H+++
87	Svarttrost	Svatrtrast	<i>Turdus merula</i>	Common Blackbird	En observasjon?
88	Måltrost		<i>Turdus philomelos</i>	Song Thrush	En observasjon
89	Rødvingetrost	Busktrast, sill-pipar'n	<i>Turdus iliacus</i>	Redwing	H+
90	Gråtrost	Trast	<i>Turdus pilaris</i>	Fieldfare	H+
91	Ringtrost		<i>Turdus torquatus</i>	Ring Ouzel	En observasjon
92	Gransanger		<i>Phylloscopus collybita</i>	Common Chiffchaff	En observasjon?
93	Løvsanger		<i>Phylloscopus trochilus</i>	Willow warbler	En observasjon?
94	Kjøttmeis		<i>Parus major</i>	Great Tit	En observasjon?
95	Skjære	Sjur	<i>Pica pica</i>	Black-billed Magpie	Sporadisk
96	Kråke	Kari, kråkæ	<i>Corvus cornix</i>	Hooded Crow	H+, 2-3 par. Sees ofte ellers
97	Ravn	Ravn, ramn	<i>Corvus corax</i>	Common Raven	H+
98	Stær	Star	<i>Sturnus vulgaris</i>	Common Starling	H+
99	Bokfink		<i>Fringilla coelebs</i>	Chaffinch	Sporadisk
100	Bjørkefink		<i>Fringilla montifringilla</i>	Brambling	Sporadisk
101	Grønnfink		<i>Carduelis chloris</i>	European Greenfinch	På trekk
102	Gråsisik		<i>Carduelis flammea</i>	Common Redpoll	På trekk
103	Bergirisk		<i>Carduelis flavirostris</i>	Twite	På trekk. H (?)
104	Sivspurv		<i>Emberiza schoeniclus</i>	Reed Bunting	Sporadisk
105	Gulspurv		<i>Emberiza citrinella</i>	Yellowhammer	På trekk
106	Snøspurv	Snytedding, snyteddy	<i>Plectrophenax nivalis</i>	Snow Bunting	På trekk

* Status: H = hekker i Lånan pr 2009, + = Noen få par (1-10 par), ++ = vanlig (10-100 par), +++ = meget tallrik (mer enn 100 par)

Artlista er skrevet med bakgrunn i informasjon fra eget feltarbeid, Artsdatabanken, www.fugler.net, Suul 2007 og feltnotater fra Paul Shimmings.

Vedlegg 2: Ortofoto over utvalgte øyer i Lånan

Oversiktsbilde av Lånan

Ortofoto av Storgrasøya. Legg merke til komplekset av tjønner og vann på øya (mørkebrune felt)

Ortofoto av Nordteien. Flere brakkvannstjønner sentralt på øya (mørke felt)

Ortofoto over Heimlandet og omegn. Bebyggelsen er klart definert på bildet.